

Sy-li spěval,
Pilne dželaš,
Strowja se
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spar mérny
Čerstwość da.

Njech ty spěval
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Dželi pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebojs mana
Njech si khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokrew se. P

Sserbske njedželske lopjeno.

W Budyschinje, 1. februara 1925.

Cížhež a naklad Smolerjez knihicízhečeřnje a knihařne sap. družst. s wobm. ruf. w Budyschinje.
Wulhadža lóždu žobotu a plaeži na měsaz 15 slových pjenježlow.

4. njedžela po 3. kralach

Math. 8, 23—27.

Zvý cžas po tssjoch kralach, kíž lětža s tutej njedželu ſe kónzej dže, chze nam w njedželskich ſczenjach bójsku kražnoſcz nascheho Šenjeſa ſjewicž abo, kaž móžemý tež prajicž, jeho profeczíſki hamt nam pſched wocži ſtajicž, kaž potom ſw. pôstny cžas jeho wyschiměſchimski hamt a napožledk jutrowny a ſwiatlowny cžas

jeho kralovski hamt. Profeta pak dyrbjeſche ſo jako tajki pſches předowanje Božeho ſłowa, ſwiatek hodženje a džiwy wupokaſacž. W ſwiatlych ſczenjach předawſchich njedželow po tssjoch kralach ſmy widželi, kaž je Jeſuſ ſwoju bójsku kražnoſcz ſjewik w templu ſedžo mjes wucžerjemi, na ſwazu w Kana ſe ſwojim přenim džiwy a po předowanju na horje ſe ſahojenjom wſchelatich thorych. W dženžniſhím ſczenju Šenjeſ ſwoju bójsku kražnoſcz na morju ſjewi. Kražniſcho a ſjawniſcho drje ju njemóžesche pokafaſacž. Wſchako ludžo, kíž ſu ſwědkojo tuteho džiwa, polni ſpodžiwanja praja: „Kajki je to muž, ſo ſu wětry a morjo jemu poſluſhne?“ My tak ſo prashecz njetrjebam. My wěm: wón je jenicžki narodženy Šsyn Boži, pſches kotrehož ſu wſchitke wězy ſčinjene, kotremuž je data wſchitka móz w njehjeſbach a na ſemi, kíž ma tehodla tež móz, horwrazem ſichorej pſchikafacž, ſo woněmi a ſchumjagym žolmam, ſo ſo lehaju. Om, ſo býchmy my, hdyž Bože njewjedra ſo wysche naſcheje hlowy ſbehaju a naſ bojosež a ſtrózenja ſapschimaja, hlowu ſhrobile poſběhnyli a ſe ſpěwarjom prajili: „Bóh je naſcha nadžija a ſylnoſcz, ta pomoz w tych wulčich nusach, kotrež naſ ſu ſapschijale. Tehodla ſo njebojimy, hdyž by runje ſo ſemja powróciła a horj ſo ſrjeđa do morja ponurile.“ (Pſ. 46.) Naſch Šenjeſ

požylí nam pſches roſpominanje naſcheho ſw. ſczenja wěru, ſo býchny troſcht a nadžiju w nufu ſphytowanja a w ſmjerči wobkhowali.

Jeſuſova bójska kražnoſcz we ſódžicžy na jeforu. My widžimy jeho bójski mér, bójsku miloſć, bójsku pomoz.

1. „Wón ſtupi do ſódže a jeho wucžomnižy džechu ſa nim.“ Běſche wjeczor prózy poſlneho dnja. Šenjeſ běſche předowanje na horje džeržaſ, wuſadneho ſahojil, wotrocžka hejtmana ſe Kapernauma a Větrowu pſchichodnu macz wuſtrowil a wjele druhim thorym pomhal. Wón běſche ſprózny a chyzhe ſo čiſhčenizy luda ſminycž. Tehodla do ſódže ſtupi, ſo by ſo na tamny brjoh jefora pſchewjeſſl. Šódž běſche kaž kóžda druhá a tola pſchi tutej jefbie wuſnamna, pſchetož wona parlu njebjeſow a ſenju njekesche, Jeſom Chrysta, Božeho a človiſteho ſyna, wunwožnika ſwěta, ſbóžnyczinyjerja ſhubjenych hręſchnikow, pſchewodženeho wot wucžobnikow. Tehodla je tež tuta ſódžicžka wot starodawna wobras kſhesczijanskeje zyrkweje a pſchirunanie čłowjeſkeho žiwjenja byla. Šódž ſluži ſ temu, ſo wot jeneho brjoha ſ druhemu brjohemu abo krajem ſo pſchewjeſem. Tak dyrbji ſyrkej naſ wot tuteho do tamneho žiwjenja wjescz. My wſchitzu we ſódžicžy naſcheho žiwjenja pſches morjo cžaza ſ wěcznoſczi jefžimy. Ale jich jara wjele je, kíž na wotwyljeny kónz njemykla. Woni ſódž ſwajeſho žiwjenja ſe ſeniskimi žadoſcemi a staroſcemi wobčežuju, ſo ſo dadža pſchi ſwajej jefbie wot wichora ſwětneje myſle, žadoſcze wocžow, žadoſcze cžela a hordeſce žiwjenja, wot wichora ſphytowanja a nufu wot pravého pueža wotwyljenemu kónzej njedožpija. Tak je

ſ tobu? Je kódz twojeho žiwjenja na prawym puczu? Jenož jemu poroči činja: „Mischtrje, njestarasch ty ſo wo to, ſo my kónz wosmijemh?” Tich wéra njebh tak mała a ſlaba byla, hdý njebh Jeſuš ſpał, ale by jene poſylniſaze ſłowo i nim praſil. To je najčežſche ſpytowanje ſa Bože džeczi, hdý ſo w nufy i Bohu wołaju a wón po ſdaczu jich njeſtyschi, ale ſi pomozu ſo dliji, hdý ſo troſcht proſcha, ale wutroba bywa poſcezo nje-měrniſcha. Wſchaklo my tež ſami ſe ſwojeho ſhonjenja wěmhy, tak bojoſcz a ſtróženje naſ ſapſchimne, hdý ſjewjedro wysche naſcheje hlowy ſo hromadu czechne. Ale mózachu wucžobnizy ſo wopratodze bojoſcz, ſo budże kódz ſi jich miſchtrom a ſenjesom ſo ponuricž? Hdže běſche jich wéra? Tich bojoſcz tola poſciežnu w tym njemějſche, ſo budże ſtrach tajki wulki, ale w tym, ſo budże jich wéra tajka mała. Poſchetož wjetſcha hacž pomoziſi nufa nihdý njeje. „My kónz wosmijemh”, tak praſa. Haj, móz naſcha dobjęz njeſtysze, my ſam ſi njej jara ſlabi. Njebechku woni widzeli, tak běſche jich ſenjes zylicžki džen wot ranja hacž do wjedzora wjele džitwoty činiſi? Ale to je naſche waſchne: hdý ſam tež džekacž krocž Božu hnadu a pomozi ſhonili — w bližſchej nufy ſam ſo tola ſažo małowěriwi. Wótre ſłowo ſwarjenja běchku wucžobnizy ſebi ſažlužili, ale ně, ſenjes jim jenož praſi: „Schto ſo tak jara bojicze, wóž małowěriwi?” To je bójſka mi-loſež. Wěru wucžobnizy hiſcheze mějachu, hewaſ ſo ſi proſtitui wo pomozi njebychku na ſenjesa wobroczili, ale mała běſche jich wéra. Tutón ſehliw ſužoh njecha wuhaſnycž, ale ſahoricž. Njech tuto ſjewjenje jeho bójſkeje kraſnoſež w jeho bójſkej miſoſci nam i troſchtej a i poſylnienju naſcheje, husto tež tak ſlabej wěry ſluži. W žiwjenju kódzeho hiſhesczana čaſhy ſpytowanja poſciežnu, hdžež ſwěza wěry ſo tak ſlabje ſwěczi, ſo ſkoro ſahabne. My wěmhy, tak nufno ſylnu wěru trjebamy a čujemy tež, ſo njemóžemy ſami naſchu ſlabu wěru poſylnicž. Hiſcheze bôle troſhtuj a poſylniuj naſchu ſlabu wěru ſjewjenja bójſkeje kraſnoſež naſcheho ſenjesa w jeho bójſkej pomoziſi we kódzicžy na jēſoru.

3. „Tuž ſtaný wón a wobhroſy wětrami a morju; dha wſchitko wocžichny”. Kaž ſw. ſczenik Markus powěda, džesche Jeſuš i morju: mijelč a woném! A wětr poſchesta a ſta ſo wulka czechina. Pomylcze ſebi, wodżer jeneje kódze by wſchi wulkih wichorach a ſchumjenju morju praſil: „Mijelč a woném!” — my bychmy to ſa wrótnoſež džerželi. Njemóž a knižomnoſež člo-wjela by ſo bórſy poſkaſala. Ale tam ſo tón džiw poſched wocžomaj čłotwjeſka ſta, ſo ſu wětr a morjo, kiž tola ani ſlyſchenja ani roſuma nimaju, ſenjesi Jeſuſej na ſłowo poſluskne a ſo ſi čiha i jeho nohomaj ſehaj. Czi, kiž běchku ſe ſwědkami tuteho džiwa, ſo ſpodźiwaſo džachu: „Kajki je to muž, ſo jemu wětr a morjo poſluskne ſu?” Žemu běſche lohko, praſicž i morju: „woném!” dokelž je wón wſchehomózny Bóh, ſtworicžel njebejſow a ſemje a ſdžeržer a wodżer wſchitkich wězow. Tehodla, kaž dołho Jeſuſa poſchi ſebi manu, kónz njewoſmijemh. Drje wón naſ džitwne wjedze, ale napoſled budžemh ſo jemu hiſcheze džakowacž, ſo wón naſcheho woblicza pomozi a naſch Bóh je. Kódzicžka, w kotrejž je ſenjes, ſo w ſchumjazym morju nje-podnuri, ale naſ wěſče poſches wſchitke źolmę do poſchistawa wěcz-neho měra dowjese. Njech poſciežnu wichory, ſtyski dusche, ſmierſna nufa, jenož ſo we wěrje i naſhemu ſenjesi ſo wołamy. Wón naſ ſlyſchi, hdý ſo tež ſda, ſo ſpi a ſo je ſwojej wuſchi poſchecžiwo naſhemu wołanju ſamkył. Wajchtař Izraelſki njespí ani njedřema a jeho ruſa njeje poſchitrotſchena, ſo njemohſi nam a ſwojej zytkvi pomhač. Poſchecžiwo zytkvi čiſteho ſłowa ſo ſwět a ſershta tuteho ſwěta ſe wſchej mozu poſběhujetaj. A tola je wſchitke wichory poſchitraſa. Jeſuſ je jeje ſylny ſchit. Tak je tež ſi kódzim tych jeho. Budžmę jenož czechhi a węčajmę na ſenjesa! Hiſcheze wjetſchi džiw je, ſo móže naſchu wu-

ſi kónz wosmijemh.” Haj, kaž ſw. ſczenik Markus powěda, džesche Jeſuſe, pomhaſi nam, my kónz wosmijemh.” Kaž wjele kódzow ſeto wot lěta ſe wſchěm, ſaſtož w nich je, ſo ponuri. Tich licžba je wulka. Hlubina morja je tež wulka Boža roſa. Sswjate piſmo tež praſi, ſo budże na wulkim poſlednim dnju tež morjo ſwojich morwych ſažo dacž. Kaž wulke a ſylnie móža tež wichory na morju bhež a kaž žałozne ſtróženja a ſtyski poſched ſmjerſcu w hlubinach ſo ſchumjazeho morja. Wſchelke powědanja kódzni-kow wot tým ſwědeža a wſchelake woſrasu nam tajke ſtrachy poſched wocži ſtajeja. Tamne njewjedro na Genezareſskim jēſoru je woſhebje ſtrachne bylo. To ſi teho widžimy, ſo wucžobnizy, ſamo Pětr, Jakub a Jan, kiž běchku rybažy wot powołania, kiž tutón jēſor ſnajachu a kiž běchku tola kruczi mužojo, niz bojaſliwi ludžo, ſo ſtróžichu a tak ſtysknie wołachu: „Kneže, pomhaſi nam, my kónz wosmijemh.” Haj, kaž ſw. ſczenik Markus powěda,

trobu směrowac̄. Tež tutón džitó došonja s tím, so wón naříciči věřic̄, so žu wschitke žolm̄ nusow žm̄jerc̄e a hele, kž c̄hzedža naříč spóžerac̄, wot njeho pschewinjene a so je wón naříč mér s Bohom. Tuta věra we wutrobie naříč c̄zich, stroštných, njechablažných c̄zini. Tak ſo bójſka krafnoſc̄ ſjewi w nim, ko tremuž ſu větry a morjo požluſhne a kž móže naříču wutrobiu ſměrowac̄. Koho dyrbjeli ſo bojec̄, psched ſim dyrbjeli ſo ſtróžic̄? Derje nam, hdvž je wón naříča nadžiia a ſylnoſc̄ a my ſola njeho pomož phtam̄ we wschitkých nusach, kž ſu naříč ſapschijale. Potom je tež naříč ſbóžne ſhonjenje: „Moja duša je c̄zicha k Bohu, kotrýž mi pomha.“ (Pſ. 62,2.) Samjení.

Bo hodžoch.

„Njesapomnuž ſenje“, tak powěda němſki pschekupz, kž bě daloto po žwěrce wołoko pschischoł, a to s widžazymaj wocžomaj, „hodowny žwiedžen, kotrýž w Baltimore ſobu žwyczech. Věch to ſbož měl, so běchu mje jenej němſkej žwójbje porucžili, a to jenej, kotrāž je ſobu ta najbóle pscheczelniwa mjes tými, kotrāž ſnaju, a ja ſnaju wjèle žwójbów w zufych krajach. Dyrbju wuſnac̄, ſo kym ſo psched nej troſhku bojal; běchu mi tola praſili, ſo do pobožnych ſluscha. Chzu zyle ſprawny býč; psched ſchesczijanſtvo mějach drje potwchitkoñy ſteft, tola to mi móžno njebe, ſrosumic̄ tu pobožnoſc̄, kotrāž nařožinje prěnje měſtno we wschěch wobſtejnosczech ſiwijenja pschewostaja a wschě wězny wschědneho ſiwijenja ſe žwojej wěſtej měru khotunje měri. Věch ſo na to ſwucžil, tole ſola Jendželčanow ſnjesc̄; licžach to do wožebitoſczech jich luda. Nježitwach ſo wjazy na tím, hdvž mějeſche to tajki jendželſki gentleman (to je w Jendželſkej mjenou ſa muža, kotrýž wě, ſchto ſo ſluscha; chzesch-li tuto ſlowo po jendželsku wuprajic̄, dyrbischi prajic̄: „dſchenſt'män“) na pucžowanju, hdvž masch tola wscho móžne druhe na ſtaroſeſi, bibliju a modlerske knihy ſobu. Věch tež tomu pschivukný, ſo w němſkich hofczenzech jendželſke žwójbhy, kotrāž ſe mnu durje pschi durjach bydlach, rano a wjecžor žwoje nutrnoſcze džeržach. Ale, hdvž to w němſkich domach něſhoto tajki naděndžesč, bě mi to něſhoto zuſe, haj něſhoto, ſchtož njemóžach ſnjesc̄. Vě mi ſkoro tak, jako mohli tucži pobožni na jeneho kaž ja, kotrýž je wschědne čłowjeske džecžo — abo žwětne džecžo, kaž to jich wjèle praji! — jenož tak kuf ſ małoważenjom ſhadowac̄. Tutu ſtaroſc̄ ſphytowach ſ tím wotbýč, ſo ſebi prajach: tucži nježu tež ſpochi hac̄ th, ſnadž jenož wo lut hordžiſchi abo ſu dozyla jenož do wocžow žwyczech. —

Wj ſo mje praschecze, hac̄ ſebi to dženža tež hishcze tak myſlu. Njevěm po prawom žaneho praweho wotmołwjenja, kotrāž mohli wam to dać. Tuto praschenje je mje ſela doho naděhovatko a ja kym ſo ſ nim ſaberał, ale roſžudneje wotmołwuj njeſkym, hdvž dyrbju ſprawonje ręczec̄, hishcze namakał. Tola myſlu ſebi, ſo kym po prawym pucžu k njej. Cžim bóle ſo to ſe ſiwijenjom a ſ jeho khotnymi praschenjem ſejnajesč, cžim khotniſchi bywaſh to ſa to, ſebi ſe wschěho tu prawu wotmołwu ſestajec̄ a wocžitac̄. A moja žona“, — ſkóži ruku mandželſkeje, kotrāž pschi nim ſedzi — „pomha mi pschi tým a tež naři džecži.“ Pohlada psches wocžinjene durje do pódlaſkeje iſtwy; tam khotniſche ſo jažnje hodowny ſchom; pod nim hrajkachu ſebi jeho džecži, zyle podnurjene do darow, kotrāž buchu jím bohacze nařobradžane.

„Tola, chzu wam wo Baltimore dale powědac̄. To, ſchtož mam wam tu prajic̄, ſluscha tak rjez ſobu do wotmołwjenja na to praschenje, kaf kym ſmyſleny. Naspomnjenia žwójbja pschiia mje luboſzitwje; dyrbjach tam tež wjecžor wotstac̄ a ſo, ſchtož ſo ſamo wot ſo roſumiesče, na nutrnoſczi wobdzelic̄. To bě ſopjena wobžwědcza powěſcze, na kotrāž kym tu hžo ſpominali.

mi hac̄ dotal něſhoto zyle zuſe; tuž ſo tež njepodach, khiba ſi wěſtym ſnutſkowym ſpječowanjom, do teho, ſchtož bě mi tam wotſudžene. Schto to pomha? — tak pschi ſebi prajach — ſ tajki cžinkami ſebi ſbóžnoſc̄ tež njekupja! Čeħodla nimaja to na žyrki wi doſč? Tole a druhe ſebi roſmýſłowach, poſta-nytwschi a kaž druhý ruzý ſtykných.

Sso potom do hofczenza wroczejo, wuſnach ſebi: Lěpschi hac̄ ty drje nježu, ſbožowniſchi hac̄ ty ſu pař zyle toěſc̄! Nje-móžach přeč, ſo to w tutej zyle ſwójbje wěſtym mér kňijeſeſe, po kotrýmž běch ſo ſtajnje mjenje abo bóle ſedžit, njech bých to pschebiyval, hdvž bých to c̄hžit. Je to tajke potajne ſedženje, tajke džitwne ſtyskanje, kotrāž cže wobſtajnje nadběhuje. Šda ſo cži druhdy, ſo tu njeje, ſo pař tu tola, a ſi cžazami cže ſi tajke možu nadběhuje, ſo ſebi radu njevěſt. Snajecze drje wschitzh tole! Haj praju: nadžiornje tole wschitzh ſnajecze! Njebo-žowny mi tón, kotrýž to njeſnaſe.

Nasajtra doſtach pscheproſčenje wot tutej žwójbhy, ſo bých hody ſobu žwyczech. Šanibowach ſo troſhku, ſo bě runje tuta žwójbja tak pscheczelniwa pschecživo mi. Prózowach ſo, ſo nje-blech wjazy jeje pobožnoſc̄ ſudžit; k tomu buč pschezo ſ nowa wabjeny wot žwojeho dotalneho ſmyſlenja. (Poſtracžowanje.)

Zyrkej a ſtat.

Němſki minister ſa woblhad je ſapóžlanzej němſkostatneho hejma Dr. Münimej na napraschowanje wotmołwif, ſo ſo do-wołnoſc̄ ſa darmotne woženje ſwonow po želeſnízhy podlēſchi. Doſtolnoſc̄ bě hac̄ do 31. dezembra 1924 pschiswolena; je ſo na dalshe pol ſela, hac̄ do 30. junija 1925 podlēſchila. Tuž ſu njech wožadý, kotrāž nježu hishcze ſchłodu, kotrāž wulka wójna mjes ſwonami nařzini, wutrunale, hnydom wo ſwonu po-ſtaraju, ſo bých ſa nje ſalutowale.

Swjaski evangeliſtich dželacžerjow ſa Němſku je dobrý poſtup cžinit. Je ſebi hlowny ſekretariat ſaložil, kotrýž ma tuto ſa lud a zykej enak wažne hibanje evangeliſtich dželacžerjow po zylej Němſkej rjadowac̄; kydlo hlowneju ſekretarow a dozyla hlow-neho ſekretariata je Spandawa pola Barlina.

Dalshe ſnamjenjo evangeliſkeho hibanja a ſiwijenja je to, ſo ſu evangeliſhy ſa Němſkeje a ſi wukraja ſo ſjednocžili a dom Hain-ſtein, kotrýž runje pod hromadom Wartburg leži, ſupili. Ssu nětlo pod pschedkydſtvo ſchivedſkeho evangeliſkeho arzbiflora Goeder-blom w ſhromadnym poſzedženju jednali, kaf ma ſo tuto wobſchernie a rjane nove wobžedženſtvo najlepje ſa evangeliſku zyrkej a ſiwijenje evangeliſtich ludow wužic̄. To poſlednje njeje ſo we tutej wězny hishcze ſtało, wěſte pař je, ſo ſo tu nowe, wažne měſini ſa zyle evangeliſke ſiwijenje wutwori. Wartburg a Hain-ſtein, wobai hromadže, to budže tuž cžim ſylniſche a rjeſiſche ſrijedziſche ſa wschě ludy evangeliſkeho wěrywuiſnac̄a! Pschi tym je wožebje ſwjeſelaze, ſo ſo evangeliſke zyrkej ſykeje ſemje ſi jaſuſa bóle a bóle do ſyka a ſo ſo tajke runje nětſole ſtawia, hdvž w Rom ſwyczech ſwiate ſelo a pschi tym wschě žwoje možn napina, reformaziju a evangeliſku zyrkej ſnicžic̄ a wschě ſchesczijansſe ludy ſjednocžic̄ k nohomaj bamža. Dalshe wobžwědcze-uje tajkeje evangeliſke možn budže tež ſjēſd evangeliſtich wschěch ludow w Stockholmje. A jedyn dopoklas ſa to mjes jich wjèle budž tež Ty, býwajo žwěrny žwojej evangeliſkej zyrkei a bý-wojо jci dobrý žwědł ſe žwojim ſyklm ſiwijenjom!

„Cžekobratſke Hlaſy“ piſchu: Tyžazh ludži je wutupilo w poſledních dnjach ſi romſko-katolskeje zyrkeje a bylo by jich wo wjèle wjazy, njebychu-li madžarſke ſakonje wutupjenje ſi zyrkeje počezjowale. — Tuta powěſcze tuteho cžekobratſkeho nařožneho ſo ſamo wot ſo roſumiesče, na kotrāž kym tu hžo ſpominali.

Wschelke s bliska a s daloka.

— „Towarstwo pomozh sa studowazych Sserbow“ je ho we „Sserbskich Nowinach“ s noma wschem Sserbam poruczilo, jich proszho wo pomoz sa tuton nětkole tak nusny skutk: podpjeracj herbskich studowazych. Tež tu budz na tutu prostwu pokasane. Je jara nusne, so ho dopjelni iot wszech. — Dokelž je inflazija tež samozenje tuteho towarstwa nimale sniczila, je czim hóle nusne, so Sserbjo poñhaja, a to nětkole najprjedy s wurdajdnymi darami a potom dale s porjadnymi. Towarstwo prozby wuczerjow, so bychu sberku saradowali, a tam, hdzež herbskich wuczerjow njeje, kaž woñebje w Pruskej, duchownych, so bychu tole czinili. Dary pschijimuja: polkadnik f. wuczer Pohlan w Budyschinje na Jurjowej dróshy 5. — Sserbska ludowa banka. — Sserbska kniharnia w Sserbskim domje. — Tuž do skutka Sserbam k spomoženju, Bohu k czesczi!

— Tež „N a c h b a r“ rospatryja s krótka wo Rakezach a wobżadzenju Rakezanskeho fariskeho městna. Skončza zwoju rospatru se sczehowazymи žłowani, kotrež tu podany, dokelž tež jene wukladowanje teho nětkole tak husto trjebaneho žłowa „Volkskirche“, ludova zyrkej, pschijije. „Je to njewuzitkne wuživanje teho žłowa „Volkskirche“, hdyz je ho w tuthm padže sa prawo jeneje wjetshiny woñady žadało, so by ho dyrbjało fariske městno pscheczivo płaczazym zyrkwinym saloniem jenemu hischeze njedopschihotowanemu — (Nachbar pisze: unreisen Marie) — muzej pschewostajicj. Do taſkich njesnejezomnych a straschnych wobstejnoscjow by to krajna zyrkej po tuthm puczu pschischa! Woñadze běchu hubjenje radzili a nowinařstwo (die Presse) podwoli ho tomu, lud zyrkwe (Kirchenwolt) samylicz.“ — Podany tuton woñud tu, dokelž ma tuton njedželnik tež we naschich herbsko-němskich woñadach wjèle czitarjow.

Zyly herbski lud žaruje se zwojimi katolskimi werybratrani sa njeboh tachantom Jakubom Skalu. Je wunrěl žobotu, 17. januara rano ½2 hodz. „S tachantom J. Skalu“, tak piſche „Katolski Woñol“ w zwojim 4. czíſle, „je woteschol s nasheje hrjedzjiny nadobny knies, kotrež mějesche w statwach Sserbowstwa a tež nasheho katolskeho zyrkwiniskeho žiwjenja w połednich 50 lětach wulku wažnoscz“. — „Glemjena je nětko wtroba, kotrež běše bila s polnej luboscju sa měschniſke powołanie, kotrež je ho horila sa sbozo telko njehmjertnych duschow, kotrež žadasche jeniczch najlepſe sa herbski lud a kraj. Tola jeho wopomnječe njech ho njeshubi, njech bywa poñorjenje sa mlodsche splahi!“ — Tachant Jakub Skala narodzi ho 18. febr. 1851 w Chróscizach, bě na tachantskej schuli a katolskim seminarje w Budyschinje, wophtowasche jako khowań „herbskeho seminara“ němski gymnasium na Małej stronje w Praszy; tam w stowězatej Praszy wudołonja ho sa čaž 10 lětneho pschewywanja k žwědomitemu měschniſej a k sahorjenemu Sserbej, bě tež 4 lěta starschi „Sserbowki“. Tako měschnik je skutkował we Ralszach polſhesta lěta a potom hacž do zmjercze w Budyschinje a je ſebi dobył wulke a wýzoke ſastvinstwa a wusnamjenjenja. Je byl s redaktorem „Katolskeho Woñola“ a katolskeje protyki „Krajan“; je s naschim ſnamjenithmi a wulki mi wjedniskami skutkował a dželak žwěru a pilnje sa zyly herbski lud a bu tež po zmjerczi njesapomnитеho fararja Kschizana-Hodžijskeho pschedzhyda nasheje „Maczizy Sserbskeje“. S tutej žaruje zyly herbski lud sa tuthm nadobnym wotczinjom.

S Krebie. W s Bożej pomozu dokonjanym lěcze 1924 narodzidu ho w naschej woñadze 50 džeczi, a to 25 hólczlow a 25 holeczlow. Kschizeński ſlub wobnowowicu 32 džeczi. Werowanjow běchu 5. Semrělo je 15 woñobow; mjes tuthmi bě 7 džeczi,

kotrež njeběchu hischeze lěto stare; nimo teho je ho 1 džeczo morive narodzil. — Do kollektow žu nawdali 339,20 hr., wýsche teho žu sa mižionstwo mjes pohanami darili 141,16 hr. a sa dom žmilnych žotrow s Běsnizh na 150 hr. — 24 króz bu ſwiate wołkaſanje wudželowane a to 922 ſpotojednym; běchu to 379 mužskich a 543 žónskich. — Sa 25. januar postajene wólbh nje-trjebachu ho pschewjescz, dokelž bu jenož jena wólbna lisczina ſapodata, kotrež bě prawa. Žsu potajkim wuñwołeni: a) do wožadneje rady (Gemeindetirchenrat) 1. khežkar M. Biža w Czerísku; 2. hl. wuczer a ſantor Scholta w Krjebi; 3. bur Jan Měrla w Nowej Wžy čo. 11; Jan Karch, rěſał, w Mikowje; ſastupjer je fabrikant Mehling w Nowej Wžy. — b) do wožadneho ſastupjerstwa: 1. ſahrodnik Bohakwal Wiezas w Krjebi; 2. hofczenzar Max Biebrach w Krjebi; 3. kowarski mischtr Emil Paul w Krjebi; 4. ratař Merečin Michalk w Krjebi; 5. pschekupz Alfred Retza w Krjebi; khežkar Jan Gšymank mjen. Fechler w Nowej Wžy; 7. ſahrodnik Bohakwal Muša w Czerísku; 8. murjer Jan Jurak w Czerísku; 9. dželacjer M. Muša w Krjebi; 11. konjenizar Pawoł Spindler w Krjebi; 12. wuhibař Hermann Nitscha w Krjebi; 13. wuczer Kurt Hensel w Krjebi; 14. czézla Ernst Fietza w Krjebi; 15. murjer Jan Wichor w Krjebi; 16. fabrikant Walter Mehling w Nowej Wžy; 17. dželacjer Otto Zimmer w Nowej Wžy; 18. železnizar ſw. ſl. August Woita w Nowej Wžy; 19. dželacjer M. Schubert w Czerísku; 20. dželacjer Gustav Jannasch w Czerísku; 21. wojnar Robert Muša w Mikowje; 22. ſahrodnik August Schuster w Krjebi; 23. fabrikant zementowych tworow Ernst Mechels w Mikowje; 24. twarz Max Petrik w Mikowje. — Šastupjerjo žu: 1. khežkar Jan Pohlař w Krjebi; 2. polkubler Jan Wichor w Czerísku; 3. wuhibař ſw. ſl. Jan Fenczel w Mikowje; 4. dželacjer M. Nowotny w Nowej Wžy.

W Newyorku, to je we hłownym měscze Sjednoczenych statow Połnozneje Ameriki bydlí drje wjazy Židow hacž hdze druhdże w żanym měscze a kraju ſemje. Newyork ma na 5 milijonow woñydljerow a mjes tuthmi 1 642 012 Židow; to je nimale tseczi džel zyłego woñydlerstwa a džefath džel wjehich Židow zyłego ſweta.

Ważna rosmolwa. Džowka: „Marja, lětža nam hischeze něcht poñrachuje!“ — Marja (hospoda): „Poñrachuje? Ščto tež to?“ — Džowka: „Tamle na ſeženje herbska nabožna wottorhowska protyka!“ — Wotrocž: „To ma džowka prawje! Poñrachuje mi, hdyz njemóžu po wjeczeri pañerku wottorhowsz a czitacz!“ — Džowka: „Pola ſuñodzis tež tak czinja; tam jenož kózdy džen rano pschi ſnedanju czitaja.“ — Hoſpodar: „Marja, mataj prawje. Tuž hnydom ſebi woñstarajmoj herbsku nabožnu protyku! Wschat „Pomhaj Bóh“ piſa, so žu w Budyschinje hischeze telko na pschedan!“ — Marja: „Alle rad! Ćzaju ſama, so „Pſchedzenak“, hacž runje rjany, njedozaha. Do kózdeho herbskeho doma ſluscha „Pſchedzenak“ a herbska nabožna wottorhowska protyka!“

Listowanie.

Knjeſej R. M. w M.: Wutrobny džak ſa dopiž a poñlatku; wjehelu ho na tym; by mi jara lubo bylo, bydli Wasch woñadnik porjadnie dostawat. Tak wjèle dobreho a wutrobne „Pomhaj Bóh!“

— H. w H. ſa Sept. — M. w Bu. ſa Ŝex. — P. M. w K. ſa Estr.